

**PROGRAM STUDIÓW
FILOLOGIA POLSKA**

Program obowiązuje od roku akademickiego: 2023/2024

1. **KIERUNEK STUDIÓW: FILOLOGIA POLSKA**
2. **KOD ISCED: 0232 językoznawstwo i literaturoznawstwo**
3. **FORMA STUDIÓW: STACJONARNA**
4. **LICZBA SEMESTRÓW: 4**
5. **TUTUŁ ZAWODOWY NADAWANY ABSOLWENTOM: MAGISTER**
6. **PROFIL KSZTAŁCENIA: OGÓLNOAKADEMICKI**
7. **DZIEDZINA NAUKI: NAUKI HUMANISTYCZNE**
8. **DYSCYPLINA NAUKOWA/ARTYSTYCZNA***: językoznawstwo – 66 ECTS (55%) - dyscyplina wiodąca, literaturoznawstwo – 54 ECTS (45%)
9. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 120
 - 1) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: 62;
 - 2) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów (w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS): 77;
 - 3) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia podlegające wyborowi (co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS): 58 (wynika z wyboru bloku kształcenia + *seminarium magisterskie* + *nowe media/ kultura i komunikacja* + *radzenie sobie ze stresem / coaching*); w przypadku bloku nauczycielskiego *nowoczesny polonista* – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (zał. 1) – program studiów umożliwia studentom wybór zajęć w grupie zajęć A, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 5% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Student realizujący blok nauczycielski z grupy przedmiotów podstawowych/kierunkowych dokonuje wyboru przedmiotu za 20 punktów ECTS (*seminarium magisterskie*);
 - 4) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne: kierunek studiów przyporządkowano do nauk humanistycznych – liczba punktów z nauk społecznych = 5 ECTS (*nowe media/ kultura i komunikacja, radzenie sobie ze stresem / coaching*); ponadto zajęcia z zakresu nauk społecznych realizowane są przez studentów, którzy wybrali blok nauczycielski – *nowoczesny polonista*.
10. łączna liczba godzin zajęć: 3000 – w tym liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: 1560. W programie studiów przewiduje się zajęcia z wykorzystaniem metod i technik nauczania na odległość w wymiarze 30 h.
11. **Koncepcja i cele kształcenia** (w tym opis sylwetki absolwenta):

Koncepcja kształcenia na kierunku *filologia polska* II stopnia (studia magisterskie) zakłada prowadzenie wyspecjalizowanych badań naukowych w zakresie językoznawstwa oraz literaturoznawstwa, a także dziedzin pokrewnych, oraz prowadzenie działalności edukacyjnej związanej przedmiotowo z dwiema dyscyplinami naukowymi (językoznawstwem i literaturoznawstwem).

Wysoko kwalifikowana kadra nauczycieli akademickich oferuje studentom:

- ciekawy, nowoczesny program studiów, uwzględniający najnowsze osiągnięcia nauk humanistycznych;
- atrakcyjne, interdyscyplinarne zajęcia;
- możliwość uczestniczenia w pracach studenckich kół naukowych oraz w projektach badawczych;
- dobrą atmosferę, wyzwalającą wyobraźnię i wspomagającą rozwój, a także zindywidualizowane, życzliwe podejście do spraw studenckich.

Najważniejszym celem kształcenia na kierunku *filologia polska* jest wyposażenie absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne związane z kulturą kształcenia filologów polskich. Realizacji tego celu służy odpowiedni, przemyślany plan studiów, obejmujący: przedmioty ogólne, wprowadzające studentów w zagadnienia związane m.in. z literaturą, językiem, korespondencją sztuk, metodologią badań nad literaturą i językiem, a także zajęcia specjalistyczne, obejmujące zagadnienia psychologiczno-pedagogiczne oraz z zakresu mediów, reklamy, form zarządzania kulturą.

Dzięki różnorodnej ofercie edukacyjnej, realizowanej zarówno przez teoretyków, jak i praktyków, kształtuje się kompetencje związane z filologią, przygotowaniem psychologiczno-pedagogicznym, ogólnokulturowym. Realizacja zamierzonych zadań odbywa się w poczuciu odpowiedzialności za edukowanie elit życia społecznego, kulturalnego i naukowego w naszym regionie i kraju. Dokłada się wszelkich starań, aby zapewnić studentom warunki optymalnego rozwoju. W tym celu stosuje się rozwiązania umożliwiające indywidualizację procesu dydaktycznego. Szczególnym wsparciem obejmuje się studentów wykazujących predyspozycje do pracy naukowej.

Student jako filolog:

- zdobywa pogłębianą wiedzę humanistyczną zarówno z zakresu wybranych dziedzin literatury, języka, kultury i sztuki, teorii komunikacji, psychologii, pedagogiki;
- nabywa umiejętność analizy i interpretacji zjawisk kultury;
- wzbogaca wiedzę o kulturze i cywilizacji;
- nabywa umiejętności w zakresie analizy dzieł sztuki (sztuk plastycznych, teatru, filmu) i multimedialnych;
- poszerza wiedzę na temat różnych sytuacji komunikacyjnych; jest świadomym uczestnikiem komunikacji masowej i globalnej oraz zakłóceń, które pojawiają się w tym obszarze;
- nabywa wiedzę na temat analizy współczesnych zjawisk antropologicznych, w tym kultury regionalnej i lokalnej.

Bloki merytoryczne (przedmioty do wyboru) umożliwiają studentom uczenie się w ramach specjalizacji nauczycielskiej i nienauczycielskiej. Pierwszy blok przedmiotów do wyboru to grupa przedmiotów nauczycielskich, drugi to grupa przedmiotów nienauczycielskich (menedżersko-kulturowych).

Po zrealizowaniu ścieżki nauczycielskiej student otrzymuje kwalifikacje do nauczania języka polskiego na wszystkich etapach edukacyjnych.

1. Blok nauczycielski: nowoczesny polonista

Istotnym celem powstania bloku nauczycielskiego było przygotowanie absolwentów do podjęcia samodzielnej aktywności na rynku pracy w charakterze nauczyciela polonisty. W związku z powyższym tak zorganizowano proces kształcenia na drugim stopniu, aby rozwijać potencjał studentów, zapewnić im maksymalnie kompletny

poziom wiedzy i umiejętności polonistycznych, aby zasadniczy cel – wykształcenie polonisty, posiadającego wiedzę i kompetencje niezbędne do pracy w szkole – był do osiągnięcia w toku studiów. Dodatkowo wyposażamy studenta w umiejętności nauczania języka polskiego jako obcego.

Absolwent kierunku *filologia polska* (studia II stopnia), który zaliczył ścieżkę przedmiotów nowoczesny polonista, posiada gruntowną wiedzę i kompetencje z zakresu filologii polskiej, pozwalające rozumieć oraz badać zjawiska i procesy literackie, językowe i kulturowe przeszłości i współczesności; ma ponadto umiejętności pozwalające na samodzielne rozwiązywanie problemów zawodowych nauczyciela języka polskiego (i języka polskiego jako obcego); jest wszechstronnie przygotowany do pracy filologicznej we współczesnej szkole, zna nowatorskie metody nauczania i pracy z młodzieżą, zwłaszcza na lekcjach języka polskiego (języka polskiego jako obcego), zdobył wiedzę oraz kompetencje pedagogiczne i metodyczne, a także informacje o funkcjonowaniu współczesnego szkolnictwa i procesów doskonalenia zawodowego.

2. Blok nienauczycielski: animacja kultury z tekstoterapią

Istotnym celem powstania bloku merytorycznego animacja kultury z tekstoterapią było przygotowanie absolwentów do podjęcia samodzielnej aktywności na rynku pracy. Absolwent kierunku *filologia polska* studia II stopnia, który zaliczył ścieżkę nienauczycielską, posiada gruntowną wiedzę i kompetencje z zakresu filologii polskiej, pozwalające rozumieć oraz badać zjawiska i procesy literackie, językowe i kulturowe przeszłości i współczesności; ma ponadto wiedzę i umiejętności pozwalające na samodzielne rozwiązywanie problemów zawodowych w zakresie szeroko rozumianej kultury (audiowizualnej, masowej, lokalnej itp.).

Absolwent kierunku *filologia polska* II stopnia może pracować w instytucjach kultury, placówkach samorządowych i edukacyjnych. Oprócz kwalifikacji zdobytych w toku kształcenia polonistycznego II stopnia, uzyskuje kwalifikacje zawodowe umożliwiające podjęcie pracy w instytucjach kultury w charakterze: lidera / animatora życia kulturalnego i artystycznego (np. animacja oraz promocja działalności kulturalnej, organizacja imprez kulturalnych, aktywizacja lokalnej społeczności), komentatora, interpretatora i krytyka zjawisk współczesnej kultury, doradcy w zakresie rozwoju życia kulturalnego lokalnej społeczności (np. diagnozowanie potrzeb oraz warunków konkretnego środowiska, przygotowanie strategii przemian, pozyskiwanie środków finansowych). Absolwent bloku *animacja kultury z tekstoterapią* ma ponadto wiedzę i umiejętności pozwalające na: pracę z szeroko rozumianym tekstem kultury jako otwartym interpretacyjnie dziełem o walorach terapeutycznych oraz analizowanie praktyk animacyjnych realizowanych przez (regionalne) instytucje kultury.

12. **EFEKTY UCZENIA SIĘ:**
 FILPL – filologia polska
 2 – studia II stopnia
 A – profil ogólnoakademicki
 W – efekty uczenia się w zakresie wiedzy
 U – efekty uczenia się w zakresie umiejętności
 K – efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych
 01, 02... - numer kolejnych efektów uczenia się

Symbole efektów uczenia się dla kierunku	Po ukończeniu studiów absolwent:	Odniesienie efektów uczenia się do:	
		uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)	charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW)
FILPL2A_W01	ma pogłębioną wiedzę na temat zakresu badawczego nauk humanistycznych, ich najnowszych osiągnięć, specyfiki i metodologii, zna i rozumie terminy szczegółowe używane w tekstach dotyczących tych nauk oraz kierunki ich rozwoju	P7U_W	P7S_WG
FILPL2A_W02	zna zaawansowaną terminologię, kluczowe i poboczne teorie i metodologie badań literaturoznawstwa i językoznawstwa oraz dyscyplin pokrewnych	P7U_W	P7S_WG
FILPL2A_W03	ma wiedzę szczegółową właściwą dla subdyscyplin literaturoznawstwa i językoznawstwa w zakresie zaawansowanym	P7U_W	P7S_WG
FILPL2A_W04	ma pogłębioną wiedzę o interdyscyplinarnych powiązaniach literaturoznawstwa i językoznawstwa m.in. z archeologią, filozofią, historią, naukami o kulturze i religii, naukami o sztuce, naukami teologicznymi i społecznymi, naukami o komunikacji społecznej i mediach, naukami medycznymi i naukami o zdrowiu	P7U_W	P7S_WG
FILPL2A_W05	zna w stopniu zaawansowanym nurty badawcze w dziedzinie literaturoznawstwa i językoznawstwa, zna i rozumie ich najważniejsze osiągnięcia	P7U_W	P7S_WG
FILPL2A_W06	zna i rozumie złożone kwestie determinujące współczesne dylematy cywilizacyjne w kontekście humanistycznym	P7U_W	P7S_WG P7S_WK

FILPL2A_W07	zna i rozumie złożone metody analizy i interpretacji dzieła literackiego, innego tekstu kultury, reprezentatywne dla wybranych metodologii	P7U_W	P7S_WG
FILPL2A_W08	zna i rozumie zaawansowane cechy komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz przyczyny i skutki zakłóceń w zakresie komunikacji	P7U_W	P7S_WG
FILPL2A_W09	zna i rozumie zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz formy rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości w związku z podejmowanymi działaniami w zakresie naukowym i zawodowym	P7U_W	P7S_WK
FILPL2A_W10	zna i rozumie bardziej złożone zasady i zależności funkcjonowania instytucji właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów i specjalnościami, m.in. szkół, poradni logopedycznych, jednostek kultury, wydawnictw	P7U_W	P7S_WK
FILPL2A_U01	potrafi sformułować złożony problem badawczy w obrębie literaturoznawstwa i/lub językoznawstwa, z uwzględnieniem wymaganej interdyscyplinarności, wykorzystać zaawansowane metody i narzędzia do przeprowadzenia złożonego, mniej typowego lub innowacyjnego badania naukowego pod kierunkiem opiekuna naukowego, umie opracować wyniki badania i dokonać syntetycznych wniosków	P7U_U	P7S_UW
FILPL2A_U02	potrafi wykorzystać w badaniach bardziej zaawansowane paradygmaty literaturoznawstwa oraz językoznawstwa, uwzględniając aspekty interdyscyplinarne wybranych zagadnień	P7U_U	P7S_UW
FILPL2A_U03	umie rozpoznać i nazwać teksty literackie i inne wymagane teksty kultury, potrafi dokonać ich krytycznej analizy i twórczej interpretacji, podczas analizy i interpretacji stosuje poznane metody, pozwalające odkryć złożone znaczenia oraz odkryć oddziaływanie tekstu w procesie historyczno-kulturowym i kontekście społecznym	P7U_U	P7S_UW
FILPL2A_U04	posługuje się zaawansowanymi terminami właściwymi dla literaturoznawstwa i językoznawstwa podczas sytuacji komunikacyjnych właściwych dla tych dziedzin, także podczas porozumiewania się z niespecjalistami	P7U_U	P7S_UW
FILPL2A_U05	umie zastosować złożoną argumentację podczas sytuacji komunikacyjnych dotyczących literatury i języka, potrafi krytycznie powołać się na poglądy badaczy dla wzmocnienia swoich opinii i sądów	P7U_U	P7S_UK
FILPL2A_U06	umie zastosować bardziej zaawansowane strategie komunikacyjne, optymalizować narzędzia i kanały podczas porozumiewania się w sytuacjach naukowych i zawodowych (np. podczas prowadzenia debaty), potrafi rozpoznać złożone zaburzenia w zakresie komunikacji i je eliminować	P7U_U	P7S_UK
FILPL2A_U07	umie opracować i przedstawić złożone teksty pisemne i ustne właściwe dla nauk o literaturze i języku z uwzględnieniem elementów interdyscyplinarnych w komunikacji naukowej i zawodowej	P7U_U	P7S_UK
FILPL2A_U08	umie odnaleźć pożądane informacje w różnych źródłach (także obcojęzycznych), przeanalizować je, krytycznie ocenić ich przydatność, wybrać i wykorzystać je i przedstawić w zamierzonym celu, potrafi także współdziałać i kierować pracą w grupie podczas zajęć na terenie uczelni oraz poza nią w trakcie opracowywania zadań	P7U_U	P7S_UW P7S_UO

FILPL2A_U09	potrafi posłużyć się nowoczesnymi narzędziami elektronicznymi w pracy badawczej oraz w celu opracowania i przedstawienia wyników badań w formie ustnej i pisemnej, dostrzega konieczność stałego wzbogacania swej wiedzy i umiejętności w zakresie dziedzin szczegółowych filologii polskiej, potrafi zaplanować samokształcenie i ukierunkować w tym zakresie innych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
FILPL2A_U10	posługuje się wybranym językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego	P7U_U	P7S_UK
FILPL2A_K01	jest przygotowany do krytycznej oceny poznawanych treści, rozumie znaczenie wiedzy i kompetencji w rozwiązywaniu problemów naukowych i zawodowych	P7U_K	P7S_KK
FILPL2A_K02	jest gotów do odpowiedzialnego i etycznego wykonywania wyuczonego zawodu i rozwijania jego dorobku, podtrzymywania etosu	P7U_K	P7S_KR
FILPL2A_K03	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, wynikających ze specyfiki zdobytego zawodu, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w związku z wykonywanym zawodem	P7U_K	P7S_KR
FILPL2A_K04	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, zwłaszcza dziedzictwa literackiego i językowego oraz poszanowania odrębności kulturowej innych grup etnicznych	P7U_K	P7S_KO
FILPL2A_K05	jest gotów do aktywnego uczestniczenia w życiu kulturalnym społeczności	P7U_K	P7S_KR

Studenci dokonujący wyboru bloku nauczycielskiego (studia II stopnia) dodatkowo realizują efekty uczenia się zgodne ze standardami kształcenia nauczycieli:

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach II stopnia profil ogólnoakademicki

zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela – zał. 1

Symbole efektów uczenia się dla kierunku	Po ukończeniu studiów absolwent	Odniesienie efektów uczenia się do:	
		uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)	charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW)
w zakresie WIEDZY w pogłębionym stopniu zna i rozumie:			
NAU2_W01	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W02	normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym);	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W03	zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania;	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W04	sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej;	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W05	strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji;	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W06	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia;	P7U_W	P7S_WG

NAU2_W07	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem;	P67U_W	P7S_WG
NAU2_W08	metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów.	P7U_W	P7S_WG
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI w pogłębionym stopniu potrafi:			
NAU2_U01	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;	P7U_U	P7S_UW
NAU2_U02	adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;	P7U_U	P7S_UO
NAU2_U03	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym;	P7U_U	P7S_UO
NAU2_U04	projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów;	P7U_U	P7S_UO
NAU2_U05	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli;	P7U_U	P7S_UO
NAU2_U06	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;	P7U_U	P7S_UO
NAU2_U07	podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów;	P7U_U	P7S_UW
NAU2_U08	rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów;	P7U_U	P7S_UW
NAU2_U09	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów;	P7U_U	P7S_UO
NAU2_U10	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem;	P7U_U	P7S_UW
NAU2_U11	monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły;	P7U_U	P7S_UW
NAU2_U12	odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;	P7U_U	P7S_UO
NAU2_U13	samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii.	P7U_U	P7S_UU
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH w pogłębionym stopniu jest gotów do:			
NAU2_K01	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;	P7U_K	P7S_KO
NAU2_K02	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;	P7U_K	P7S_KO
NAU2_K03	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;	P7U_K	P7S_KO
NAU2_K04	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.	P7U_K	P7S_KO

13. ZAJĘCIA WRAZ Z PRZYPISANYMI DO NICH PUNKTAMI ECTS, EFEKTAMI UCZENIA SIĘ I TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI:

Przedmioty		Minimalna liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się na kierunku
PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO		8		
1	<i>język obcy</i>	3	• Słownictwo specjalistyczne właściwe dla studiowanego kierunku studiów • Język funkcyjny: - dyskusje - interpretacje danych statystycznych, wykresów - prezentacje, np.: artykułów, wyników badań • Streszczenia publikacji, pracy dyplomowej, artykułów specjalistycznych lub inne prace pisemne właściwe dla studiowanego kierunku studiów • Elementy tłumaczenia Treści gramatyczne: • Powtórzenie i ugruntowanie najważniejszych zagadnień gramatycznych (praktycznie i specjalistycznie uwarunkowanych). Funkcje językowe: Pozwalające studentom na porozumiewanie się w języku obcym, wyrażanie opinii, argumentowanie, wykonywanie streszczeń publikacji specjalistycznych właściwych dla studiowanego kierunku, dokonywanie prezentacji. * Treści programowe do wyboru przez prowadzącego lektorat, przy uwzględnieniu liczby godzin przewidzianych na kurs językowy oraz potrzeb studentów.	FILPL2A_W02 FILPL2A_U01 FILPL2A_U07 FILPL2A_U10 FILPL2A_K01
2	Przedmiot do wyboru w zakresie wsparcia w procesie uczenia się	3	- <i>radzenie sobie ze stresem</i> - <i>coaching</i>	FILPL2A_W03 FILPL2A_W09 FILPL2A_U06 FILPL2A_U08 FILPL2A_K01 FILPL2A_K03

3	Przedmiot do wyboru z dziedziny nauk społecznych (dodatkowe 3 ECTS z zakresu nauk społecznych student uzyskuje po realizacji przedmiotów: - <i>radzenie sobie ze stresem</i> - <i>coaching</i>)	2	nowe media 1. Analiza nowych mediów w kontekście historycznym i współczesnym. 2. Język fotografii – zapożyczanie, przekształcanie i oddziaływanie na przekazy w mediach mobilnych. 3. Język druku, radia, kina, telewizji i Internetu w dobie Web 2.0. oraz mediów społecznościowych. 4. Modele autorstwa w nowych mediach i wpływ na język tworzonych przekazów. LUB kultura i komunikacja 1. Wartości, wzory, normy, zachowania. Instytucje kultury. Znaki i symbole w kulturze. Krytyczny przegląd definicji kultury. 2. Problemy rozwoju komunikowania masowego i kultury masowej. Wprowadzenie do kultury elitarnej i masowej. Funkcje kultury popularnej. Książka i prasa jako media. Krytyka i obrona kultury masowej. Przygody kultury w świecie globalnym. Istota kultury masowej. Sztuczne raje w świecie mediów. Przemysł kulturalny i masowy odbiorca. Problematyka kiczu. „Czy kryzys kultury współczesnej?”. 3. Rozumienie i charakterystyka kultury narodowej. Etniczność i naród. Sprawa tożsamości narodowej. Kanon kultury narodowej. 4. Mit i religia, symbol i archetyp. Współczesne modele przemian kulturowych 5. Pojęcie wielokulturowości. Oddziaływanie przemian kulturowych na refleksję literaturoznawczą i językoznawczą.	FILPL2A_W01 FILPL2A_W04 FILPL2A_W06 FILPL2A_U06 FILPL2A_U08 FILPL2A_U09 FILPL2A_K01 FILPL2A_W02 FILPL2A_W09 FILPL2A_U03 FILPL2A_U06 FILPL2A_U09 FILPL2A_K01
PRZEDMIOTY KIERUNKOWE		79		
1	<i>literatura polska wobec literatur europejskich</i>	7	Komparatystyka – cele, metody, możliwości i ograniczenia. Periodyzacja procesu historyczno-literackiego w literaturze polskiej a wybranych literaturach Europy – specyfika warunków rozwoju kultury. Literatura wobec rzeczywistości polityczno-kulturowej. Cezury, najważniejsze zjawiska, dzieła i twórcy w wybranych kręgach językowych i literaturach narodowych (ze szczególnym uwzględnieniem literatur: anglosaskiej, czeskiej, francuskiej, niemieckojęzycznej, rosyjskiej). Najważniejsze zjawiska artystyczne i fakty literackie w poezji, prozie i dramaturgii na tle historii Europy. Wielkie dzieła i sylwetki twórców literatur wobec zróżnicowania uwarunkowań rozwoju kultury. Ponowoczesność i New Age w kulturze i literaturze. Wymiary nowatorstwa. Literatura a problemy współczesnego człowieka i świata – literatura postkolonialna. Relatywizm wartościowania i definiowania – dzieło, obiegi, elitarność i demokratyzacja sztuki.	FILPL2A_W01 FILPL2A_W04 FILPL2A_W06 FILPL2A_U01 FILPL2A_U03 FILPL2A_U08 FILPL2A_K01 FILPL2A_K03 FILPL2A_K04

			Twórczość na emigracji – geneza i specyfika dla literatur europejskich. Odczytywanie dramatu. Reforma Teatru i przemiany w dramacie europejskim. Literatura wobec rzeczywistości polityczno-kulturowej, problemów egzystencjalnych, klasycznych i nowatorskich rozwiązań formalnych. Topos, intertekstualność, nowatorstwo formalne w poezji, prozie, dramacie i pograniczach sztuk – dzieło wielokodowe, funkcjonalizacja znaku, autotematyzm, poetyka postmodernistyczna. Diachroniczne nawiązania formalne, kontynuacje, polemiki – klasyka komparatystyki na przykładach. Obraz Polski i Polaków w literaturze XX wieku. Wprowadzenie i ćwiczenie sprawnego rozpoznawania zakresu pojęć stosowanych w historii literatury oraz filologicznej analizie i interpretacji.	
2	<i>literatura niefikcjonalna</i>	3	Tendencje dokumentarne w polskiej prozie XIX, XX i XXI wieku. Literatura niefikcjonalna na współczesnym rynku czytelnictwa. Reportaż, esej. Biografia i autobiografia. Pamiętniki. Dzienniki. Literatura niefikcjonalna a współczesne media.	FILPL2A_W02 FILPL2A_W06 FILPL2A_W09 FILPL2A_W10 FILPL2A_U03 FILPL2A_U08 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02
3	<i>najnowsza literatura polska</i>	6	1. Adaptacje teatralne i filmowe literatury najnowszej. Alternatywy literackie. Bieguny codzienności. Było piekło, teraz będzie niebo. Dokumentaryzm reportażu literackiego. Egzystencja jest gdzie indziej Głód rzeczy niemożliwych Gra konwencjami. Grillowanie półkuli Gutenberga. Happeningi artystyczne. Kod w przestrzeni tekstu. Krąg „bruLionu” i postbruLionowcy. Liderzy i outsiderzy. Literatura a makdonaldyzacja życia. Literatura współczesna wobec historii literatury polskiej. Liternet. Małe formy prozatorskie. Metafizyka rzeczy ostatecznych. Między tradycją, narracją, dekonstrukcjonizmem a intertekstualnością. Nie wszystko jest dramatem. Odkrywanie własnej tożsamości. Opowiadanie czasu teraźniejszego. Pamflety i moralitety. Pareneza anarchistów. Poetyka nowej prywatności. Pojęcia modernizmu, modernizmu późnego, postmodernizmu. Polska literatura najnowsza w Internecie. Powieść hipertekstowa. Przyptywy i odpływy „Nowej Fali”. Publicystyka feministyczna. Socjodramatyka. Spory aksjologiczne. Strategie językowe i metajęzyk wypowiedzi artystycznej. Szkoła wyobraźni ośmielonej. Techniki palimpsestu i samplingu. Twórczość pisarzy „roczników siedemdziesiątych”. W kręgu slamu. Wymiary uczestnictwa w życiu społecznym. 2. Analiza i interpretacja utworów najnowszej literatury polskiej. Kody i konwencje	FILPL2A_W02 FILPL2A_W04 FILPL2A_W06 FILPL2A_W09 FILPL2A_W10 FILPL2A_U03 FILPL2A_U08 FILPL2A_U05 FILPL2A_U07 FILPL2A_U10 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K03 FILPL2A_K04 FILPL2A_K05

			poezji, prozy i dramatu. Filozofia dzieła. Perspektywa aergocentryczna. Problematyka, tematyka w literaturze najnowszej. Orientacja aksjologiczna. Krytyka literacka wobec literatury po 1989 r. Oddziaływanie literatury światowej na najnowszą literaturę polską. Nowe strategie analizy i interpretacji. Nowatorstwo czy epigonizm twórców najnowszej literatury polskiej: arcydzieło, kanon, kierunki, koniunktura.	
4	<i>współczesna literatura na świecie</i>	4	Literatura w kręgu powojennego egzystencjalizmu; Dramat i teatr absurdu (awangarda paryska); Francuska „nowa powieść” – zdobycze formalne; Proza iberoamerykańska (historia boomu, realizm magiczny, gry z formą powieściową); Postmodernistyczna proza amerykańska (refleksja teoretyczna i praktyka literacka); Poezja nowojorczyków (Ginsberg, O’Hara); Europejska powieść postmodernistyczna – warianty (Grass, Eco, Calvino, Kundera); Współczesna proza feministyczna; Współczesna literatura jidysz i hebrajska; Literatura postkolonialna; Najnowsza literatura Europy Środkowej (Rosja, Czechy, Węgry, Ukraina, Austria); Współczesna powieść popularna na świecie (renesans powieści kryminalnej; ewolucja komiksu).	FILPL2A_W03 FILPL2A_W04 FILPL2A_W07 FILPL2A_U03 FILPL2A_U08 FILPL2A_U09 FILPL2A_U12 FILPL2A_K04
5	<i>literatura i media</i>	3	Literackie paralele audialne, wizualne i audiowizualne jako wynik konwergencji literatury i nowych mediów. 2. Literatura awangardowa wobec sztuk plastycznych. Powieść jako dekonstrukcja. 3. Tekst na ekranie i wynikające stąd konsekwencje. 4. Życie literackie w sieci: pisarze, instytucje i odbiorcy wobec przemian technologicznych. 5. Literatura cyfrowa w kontekście kultury uczestnictwa.	FILPL2A_W04 FILPL2A_W06 FILPL2A_W07 FILPL2A_U03 FILPL2A_U09 FILPL2A_K01 FILPL2A_K05
6	<i>teoria tekstu w perspektywie antropologicznej</i>	2	Definicje podstawowych pojęć – „literatura”, „życie literackie”, „socjologia literatury”, „teoria literatury”, „krytyka literacka”, „dzieło”, „tekst”, „dyskurs”. Usytuowanie teorii sztuki, a w szczególności – teorii literatury na tle socjologicznych koncepcji życia społecznego. Filozoficzne oraz historycznoliterackie koncepcje ewolucji życia literackiego i jego roli w życiu społecznym (np. Jurgen Habermas, Michaił Bachtin, Hans Robert Jauss, Richard Rorty). Znaczenie epoki nowoczesności (szeroko rozumianego modernizmu) dla formowania się życia literackiego w jego aktualnej postaci: geneza kultury masowej, sztuki użytkowej, rola mediów w przekazie tekstów kultury. Rola koncepcji języka i jego funkcjonowania w świecie społecznym dla antropologiczno-socjologicznego ujęcia życia literackiego. Znaczenie antropologicznego „zwrotu” w badaniach humanistycznych. Kulturowe i estetyczne konsekwencje rozwoju antropologii, a w szczególności badań terenowych: wpływ badań porównawczych kultur na filozofię i psychologię pierwszej połowy XX wieku.	FILPL2A_W01 FILPL2A_W04 FILPL2A_W07 FILPL2A_U01 FILPL2A_U02 FILPL2A_U03 FILPL2A_K01 FILPL2A_K03 FILPL2A_K04

			Rola kategorii przestrzeni i czasu w badaniach literaturoznawczych. Związek pomiędzy czasem i przestrzenią jako kategoriami fizycznymi, kulturowymi (np. Edward T. Hall) i artystycznymi. Aksjologiczne implikacje antropologicznego zwrotu w wiedzy o człowieku: narodziny koncepcji zmiennych (historycznie i kulturowo) systemów wartości. Rola doświadczeń historycznych, a zwłaszcza Holokaustu w dwudziestowiecznym myśleniu o wartościach humanistycznych, w tym także wartości sztuki. Losy chrześcijańskiego sacrum w dwudziestowiecznej teorii literatury. Judaistyczne korzenie filozofii dialogu: Martin Buber i chasydyzm, Emmanuel Levinas, Gershom Scholem. Paradoks totalitarnych korzeni pewnych nurtów poststrukturalizmu (Bataille i dionizyjska „filozofia transgresji” a fascynacja faszyzmem oraz komunizmem).	
7	<i>metodologia badań literackich</i>	2	Podział i przedmiot nauki o literaturze; wyznaczniki literatury; Poetyka Arystotelesa – problemy interpretacji; filologii przedromantyczna i przyczyny jej upadku; pozytywistyczne początki nauki o literaturze; przełom antypozytywistyczny; formalizm rosyjski; strukturalizm; semiotyka; fenomenologiczny opis dzieła literackiego; psychoanaliza i psychologia głębi; hermeneutyka; feminizm; postmodernizm – problematyka mimesis; Bachtin i intertekstualność; dekonstrukcjonizm; perspektywy kulturowej teorii literatury.	FILPL2P_W01 FILPL2P_W02 FILPL2P_W07 FILPL2P_U01 FILPL2P_U08 FILPL2P_K01
8	<i>etyka komunikacji</i>	1	Podstawowe pojęcia etyki. Etyka w komunikacji. Nieetyczne zabiegi językowe: etykietowanie, stygmatyzacja, stereotypizacja, dehuanizacja i depersonifikacja. Agresja językowa. Kłamstwo, prawda, postprawda. Fake news.	FILPL2A_W01 FILPL2A_W03 FILPL2A_W07 FILPL2A_U05 FILPL2A_U08 FILPL2A_U09 FILPL2A_U03 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02
9	<i>etykieta językowa</i>	1	Pojęcie etykiety. Typologia polskich wyrażen językowych o funkcji grzecznościowej. Normy regulujące zachowania grzecznościowe. Rozmowy telefoniczne, korespondencja tradycyjna, korespondencja e-mailowa. Grzeczność w SMS-ach. Demokratyzacja obyczajów. Przemiany polskiej grzeczności językowej. Grzeczność niejęzykowa. Grzeczność w komunikowaniu interpersonalnym – relacje na pan/pani, relacje na ty.	FILPL2A_W01 FILPL2A_W03 FILPL2A_W07 FILPL2A_U05 FILPL2A_U08 FILPL2A_U09 FILPL2A_U03

			Grzeczność w wystąpieniach publicznych (przemówienia, referaty, dyskusje, spory) i w komunikowaniu masowym (radio, telewizja, prasa). Netykieta. Grzeczność w czasach pandemii. Polska grzeczność na tle innych kultur.	FILPL2A_K01 FILPL2A_K02
10	<i>historia języka polskiego</i>	4	Przedmiot i zadania historii języka polskiego, jej źródła, podstawy teoretyczne i metody. Historia języka a inne dyscypliny wiedzy. Pochodzenie języka polskiego na tle indoeuropejskim. Periodyzacja dziejów języka polskiego. Z historii słownictwa: dziedzictwo prasłowiańskie w leksyce języka polskiego; sposoby wzbogacania słownictwa (wpływ języków obcych na język polski; tendencje słowotwórcze); typy zmian semantycznych na przestrzeni wieków (specjalizacja znaczenia, generalizacja znaczenia, przeniesienie nazw, degradacja i melioracja znaczenia). Onomastyka historyczna: dzieje nazw osobowych i miejscowych (klasyfikacje i ogólne tendencje rozwojowe, proces kształtowania się nazwiska, geneza nazw miejscowych). Rozwój grafii i ortografii w dobie staro- i średniopolskiej. Normowanie ortografii w dobie nowopolskiej. Ogólna charakterystyka poszczególnych okresów rozwojowych polszczyzny ze względu na kierunki i nasilenie zmian językowych oraz ich uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne (tendencje rozwojowe systemu fonologicznego, fleksyjnego, słowotwórczego i składniowego doby staropolskiej, średniopolskiej i nowopolskiej). Geneza polskiego języka ogólnego i jego odmiany literackiej; kształtowanie się normy językowej w XV i XVI w.; wkład poszczególnych regionów w dalszy rozwój polskiego języka ogólnego i jego literackiej odmiany od połowy XVI w., rola Małopolski, udział Mazowsza – Warszawy, udział Kresów wschodnich. Język artystyczny na tle języka ogólnego w poszczególnych epokach. Rola wielkich pisarzy w rozwoju języka. Język i styl wybranych pisarzy. Funkcjonalno-stylistyczne zróżnicowanie polszczyzny w ujęciu diachronicznym. Analiza językowo-stylistyczna wybranych tekstów staropolskich i średniopolskich, reprezentujących piśmiennictwo zróżnicowane gatunkowo (artystyczne, publicystyczne, naukowe) z uwzględnieniem kontekstu literackiego i kulturowego. Rozwój słownictwa: odbicie dziejów kultury duchowej i materialnej w słownictwie polskim; charakterystyka typów słownictwa wnoszonego przez kolejne doby –	FILPL2A_W01 FILPL2A_W08 FILPL2A_W04 FILPL2A_U07 FILPL2A_U08 FILPL2A_U09 FILPL2A_U01 FILPL2A_U03 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K04

			uwarunkowania wewnątrzjęzykowe i zewnętrzne; rola łaciny w rozwoju języka polskiego; rozwój terminologii. Analiza historycznojęzykowa wybranych kręgów słownictwa polskiego – rodzimego i zapożyczonego (np. historia i etymologia słownictwa świątecznego; archaizmy we frazeologii polskiej, w pieśniach kościelnych lub innych tekstach kultury). Etymologia wybranych antroponimów (np. imion i nazwisk studentów) oraz nazw miejscowych (np. toponimów z małej ojczyzny studenta, zestawienie wiedzy naukowej o toponimach z ich etymologią potoczną). Wybrane zagadnienia z historii polskiej myśli językoznawczej (np. zainteresowania problemami kultury języka od czasów najdawniejszych po XIX w.; historia słowników i gramatyk; informacje o osiągnięciach wybitnych językoznawców polskich XIX i XX w.).	
11	<i>współczesna polszczyzna</i>	4	Stan współczesnej polszczyzny w aspekcie najnowszej historii, kultury, przemian społecznych; odmiany i style języka polskiego; aspekty wypowiedzi językowej; Problematyka aktualnych zagadnień opisu słownictwa i gramatyki języka polskiego; wpływy innych języków na polszczyznę; moda językowa; zagadnienia prawnej ochrony języka polskiego; język w świecie wartości i jako narzędzie komunikacji; czasopisma językoznawcze	FILPL2P_W04 FILPL2P_W02 FILPL2P_W03 FILPL2P_U04 FILPL2P_U01 FILPL2P_U09 FILPL2P_U08 FILPL2P_K01 FILPL2P_K05
12	<i>kultura w regionie</i>	2	1. Pojęcia: region, regionalizm historia ruchu na gruncie europejskim; narodziny regionalizmu w Polsce; program polskiego regionalizmu – inspiracje, postulaty; regionalizm dzisiaj; region świętokrzyski – zasięg. 2. Różnorodność kulturowa regionu: ślady cywilizacji chrześcijańskiej (Łysiec-Święty Krzyż; działalność benedyktynów). Reformacja na Kielecczyźnie (kalwinizm i arianizm) i jej kulturotwórcza rola. Społeczność żydowska w regionie. 3. Kultura miejska. Życie filmowe w Kielcach i okolicach. 4. Etnografia Kielecczyzny (strój ludowy z okolic Kielc; sztuka ludowa – elementy kultury materialnej; zwyczaje, charakter – kultura duchowa mieszkańców regionu). 5. Literatura regionalna, region w literaturze. 6. Kultura w regionie dziś. Wydarzenia, publikacje, czasopisma, instytucje; kultura regionu w Sieci.	FILPL2A_W04 FILPL2A_U08 FILPL2A_K04 FILPL2A_K05

13	<i>regionalne odmiany polszczyzny</i>	2	I. Region: typologia, kryteria wyodrębniania. Ojczyzna i jej regiony. Pojęcie małej ojczyzny. Świadomość symbolicznych granic: opozycja swój – obcy, nazwy mieszkańców miast, regionów i miast, nazywanie innych (obcych) sposobów mówienia. Rola nazewnictwa w tworzeniu poczucia regionalnego. Ekspozycja niejęzykowych kodów kulturowych (regionalne dziedzictwo kulturowe: mitologizacja regionu – odtwarzanie starych i tworzenie nowych legend; kuchnia regionalna; stroje ludowe; zwyczaje i obyczaje; twarze i osobowości regionu). II. Językoznawcze badania regionalne, np. regionu kieleckiego: a) nurt onomastyczny, b) nurt dialektologiczny, c) nurt historycznojęzykowy, d) nurt etnolingwistyczny, e) nurt socjolingwistyczny. III. Dialekty i regionalne odmiany polszczyzny na tle typologii odmian współczesnego języka polskiego. Kwestionariusze do badań regionalizmów językowych. Teksty mówionego języka wybranych regionów i słowniki regionalizmów. Typologia regionalizmów językowych. Regionalizmy językowe a kultura języka polskiego. Społeczna waloryzacja regionalizmów językowych. IV. Regionalne odmiany polszczyzny w dziejach języka polskiego. Postrzeganie zróżnicowania regionalnego polszczyzny do końca XVIII wieku. Status regionalizmów w polszczyźnie XIX wieku. V. Słowiańskie języki regionalne w Polsce – wizja czy rzeczywistość. Casus kaszubszczyzny. Źródła witalności języka kaszubskiego. Górnośląski kreol? Śląski język literacki? Dialekt? Status mowy śląskiej latach 1990-2010 z perspektywy socjolingwistycznej. VI. Język mieszkańców wybranych miast małopolskich, np. Krakowa, Kielc, Lublina, czy wielkopolskich (np. Poznania). VII. Polszczyzna Kresów południowo- i północno-wschodnich.	FILPL2A_W01 FILPL2A_W08 FILPL2A_U08 FILPL2A_U03 FILPL2A_K01 FILPL2A_K03 FILPL2A_K05
14	<i>metodologia badań językoznawczych</i>	2	1. Filozoficzne i metodologiczne ujęcia rozumienia pojęć „język”, „mowa”, „tekst”, „dyskurs”. Sposoby definiowania języka. Ontologia, epistemologia i metodyka badań językoznawczych. Rozwój metodologii językoznawstwa (związki językoznawstwa z filozofią, filologią, psychologią, socjologią, semiotyką). Przedmiot i zadania językoznawstwa w różnych ujęciach metodologicznych. 2. Metodologiczne kierunki w językoznawstwie. Paradygmaty poznawcze. Lingwistyczne teorie i koncepcje. Relacje pomiędzy nurtami metodologicznymi	FILPL2A_W01 FILPL2A_W02 FILPL2A_W03 FILPL2A_U01 FILPL2A_U02 FILPL2A_U03 FILPL2A_K01

			a koncepcjami filozoficznymi. Współczesne tendencje w lingwistyce na tle rozwoju nauk o człowieku i społeczeństwie. 3. Metodologiczne problemy języka w jego stosunku do rzeczywistości, psychiki, społeczeństwa, kultury. Ontologia i typy znaków. Różne podejścia w badaniach fonologicznych, gramatycznych, semantycznych, stylistycznych. 4. Epistemologia językoznawcza. Problemy prawdy i poznania w lingwistyce. Podstawy i aspekty badań językoznawczych. Ilość i jakość w badaniach językoznawczych. Relacja lingwistycznej teorii i językowego faktu. Relacja teorii i metodologicznej podstawy. 5. Metody badań lingwistycznych. 6. Gatunki wiedzy ludzkiej. 7. Typy nauk i ich klasyfikacja. 8. Miejsce językoznawstwa w strukturze nauki. 9. Metalingwistyka jako refleksja nad sposobami uprawiania językoznawstwa. 10. Paradygmaty nauki i paradygmaty językoznawcze.	FILPL2A_K02 FILPL2A_K03
15	<i>konwersatorium literaturoznawcze</i>	2	Konteksty twórczości wybranych pisarzy, m.in. kontekst biograficzny, kulturowy (np. podróżopisarstwo, mitologizacja, prowincjonalizm, regionalizm, archetypowość w rozumieniu teorii C.G. Junga), literacki (w tym np. ujęcia hermeneutyczne, egzegeza tekstu literackiego) i artystyczny (np. język, świat przedstawiony, motywy i wątki, zasady konstrukcji tekstu, filozofia twórczości).	FILPL2P_W01 FILPL2P_W05 FILPL2P_U03 FILPL2P_U01 FILPL2P_U08 FILPL2P_K01
16	<i>konwersatorium językoznawcze</i>	2	Adekwatne do szczegółowej tematyki konwersatorium. Na przykład: 1. Zakres badań i cele językoznawstwa. Językoznawstwo a inne dyscypliny naukowe (zajęcia częściowo prowadzone w języku angielskim). 2. Terminologia językoznawcza. 3. Wybrane szkoły językoznawcze (teoria Ferdynanda de Saussure’a; szkoła praska; szkoła londyńska; strukturalizm amerykański; gramatyka generatywno-transformacyjna; językoznawstwo pragmatyczne: teoria aktów mowy; językoznawstwo kognitywne: teoria metafory G. Lakoffa, gramatyka kognitywna R. Langackera; etnolingwistyka lubelska)	FILPL2A_W01 FILPL2A_W02 FILPL2A_U06 FILPL2A_U07 FILPL2A_U09 FILPL2A_K01 FILPL2A_K03
17	<i>konwersatorium kulturoznawcze</i>	2	Prezentowanie podstawowych problemów wiedzy o kulturze literackiej XX wieku; kształcenie analizy i interpretacji zjawisk w kulturze oraz tekstów kultury. Wdrażanie do samodzielnej lektury artykułów z zakresu kulturoznawstwa i antropologii literatury, które charakteryzują sposoby wykorzystywania wiedzy, gustów i kompetencji kulturowych oraz literackich przez pisarzy i badaczy literatury.	FILPL2A_W07 FILPL2A_W04 FILPL2A_U04 FILPL2A_U03 FILPL2A_K04

			Pogłębianie umiejętności analizy i interpretacji.	FILPL2A_K01
18	<i>korespondencja sztuk w kulturze</i>	4	Dzieło sztuki, tworzywo artystyczne, korespondencja sztuk, typy i funkcje literackich nawiązań do dzieł sztuki, ekfrazja, przekład intersemiotyczny	FILPL2A_W01 FILPL2A_U03 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K03
19	<i>analiza tekstu wizualnego</i>	4	1. Czym jest komunikacja i kultura wizualna? 2. Intelktualny i estetyczny sens komunikatów wizualnych (polegających na pomiarze zrozumienia przez odbiorców przekazu wyrażonego przez obraz). 3. Analiza komunikatów wizualnych pod kątem ich uniwersalizmu i zróżnicowania kulturowego, np. w kontekście łączenia słowa i obrazu (reklama, kampanie informacyjne, społecznych; analiza plakatów, memów, typografii kinetycznej, poezji wizualnej). 4. Liberatura, hipertekst, flash mob.	FILPL2A_W04 FILPL2A_W07 FILPL2A_U03 FILPL2A_U08 FILPL2A_K01
20	<i>sztuka występów publicznych</i>	2	Istota komunikacji językowej. Społeczne uwarunkowania zachowań językowych. Językowe role społeczne. Płeć a język. Język ciała w komunikacji; proksemika, czyli nauka o zależnościach przestrzennych i ich wpływie na rodzaj komunikacji i dobór środków językowych. Wpływ na ludzi: perswazja, manipulacja. Definicje retoryki, jej interpretacje, funkcje oraz zarys historii. Style i figury retoryczne oraz reguły ich stosowania. Działy retoryki: sformułowanie tematu i przedmiotu myśli (inwencja); ułożenie zebranego materiału (dyspozycja); poprawne, jasne i stosowne wysłowienie (elocucja); opanowanie pamięciowe (memoria); wygłoszenie (akcja). Rodzaje występów. Perswazja: retoryczne środki perswazji, środki manipulacji językowej. Inwencja oraz kompozycja: argumentacji, narracji (relacja ze zdarzeń). Etyka, estetyka, etykieta językowa, umiejętne cytowanie. Techniki i style publicznego mówienia – znaczenie akcentuacji, intonacji, frazowania. Rola występów publicznych w pracy polonisty. Sztuka występów publicznych w praktyce. Przygotowanie tekstu z uwzględnieniem sytuacji komunikacyjnej, celu, właściwego doboru środków językowych. Przemówienie i inne teksty natury perswazyjnej; strategie językowego oddziaływania na ludzi podczas przemówienia, analiza oczekiwań słuchaczy i językowe sposoby ich spełniania. Pozajęzykowe aspekty udanego przemówienia.	FILPL1A_W01 FILPL1A_W08 FILPL1A_U06 FILPL1A_U08 FILPL1A_K01

21	warsztaty obcojęzyczne (przedmiot prowadzony w języku angielskim)	2	1. Teorie i strategie przekładu. 2. Rola tłumacza w procesie przekładu. 3. Operacja tłumaczenia jako proces. 4. Ćwiczenia praktyczne (zajęcia częściowo w języku obcym, np. angielskim). Paradygmaty przekładu utworu literackiego; typologia tłumaczeń; strategie przekładu literatury pięknej; deontologia tłumacza (zasada <i>traductor sed non traditor</i>); dekodowanie znaczeń tekstu źródłowego; kodowanie znaczeń w tekście przekładu; translatoryka a stereotypy społeczno-kulturowe; „trzeci język” przekładu itd.	FILPL2A_W01 FILPL2A_W04 FILPL2A_W07 FILPL2A_U02 FILPL2A_U03 FILPL2A_K01 FILPL2A_K03
22	seminarium magisterskie	20	Analiza zebranych przez studentów materiałów oraz przegląd zakresu dotychczas zgromadzonych opracowań przydatnych dla wybranych przez studentów tematów. Ocena ich przydatności. Uzupełnianie i poszukiwanie dodatkowych opracowań powiązanych z omawianymi tematami. Kwerendy biblioteczne oraz internetowe. Omawianie stanu zaawansowania poszczególnych prac magisterskich. Czytanie, komentowanie i dyskusja nad przedstawianymi sukcesywnie rozdziałami prac, ich treścią i kompozycją. Weryfikacja rozdziałów poszczególnych prac. Korygowanie usterek w aparacie naukowym prac: spisie bibliografii podmiotowej i przedmiotowej, opisach bibliograficznych książek oraz opisach bibliograficznych artykułów z czasopism i internetu, a także przypisach bibliograficznych, rzeczowych, słownikowych wraz ze sposobem zamieszczania ich w pracy. Przygotowanie prac magisterskich do oceny pod względem merytorycznym i formalnym. Doskonalenie języka, stylu i kompozycji rozdziałów prac. Przeprowadzanie korekty technicznej strony prac pod kątem dostosowania ich do wymogów przepisów uczelni. Końcowa analiza oraz sprawdzanie strony merytorycznej, językowej i technicznej prac.	FILPL2A_W01 FILPL2A_W02 FILPL2A_W03 FILPL2A_U01 FILPL2A_U02 FILPL2A_U03 FILPL2A_U04 FILPL2A_U05 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K03
PRZEDMIOTY DO WYBORU		33 (w tym uwzględnio no punkty ECTS za praktykę wykazane poniżej)		
Blok nauczycielski: nowoczesny polonista				
			- <i>psychologiczne podstawy działalności nauczyciela szkoły ponadpodstawowej</i> - <i>pedagogiczne podstawy działalności nauczyciela szkoły ponadpodstawowej</i> - <i>praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna (szkoła ponadpodstawowa)</i>	NAU2_W01 NAU2_W02 NAU2_W03

		- dydaktyka języka polskiego w szkole ponadpodstawowej - praktyka zawodowa dydaktyczna z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej (ciągła) - praktyka zawodowa dydaktyczna z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej (śródroczna) - młodomowa w perspektywie społeczno-kulturowej - nowatorskie formy wspomagające proces dydaktyczny - czytanie kierunkowane - projekty edukacyjno-badawcze w szkole ponadpodstawowej - wprowadzenie do glottodydaktyki polonistycznej - dydaktyka języka polskiego jako obcego - praktyka zawodowa z języka polskiego jako obcego	NAU2_W04 NAU2_W05 NAU2_W06 NAU2_W07 NAU2_W08 NAU2_U01 NAU2_U02 NAU2_U03 NAU2_U04 NAU2_U05 NAU2_U06 NAU2_U07 NAU2_U08 NAU2_U09 NAU2_U10 NAU2_U11 NAU2_U12 NAU2_U13 NAU2_K01 NAU2_K02 NAU2_K03 NAU2_K04 FILPL2A_W01 FILPL2A_W03 FILPL2A_W06 FILPL2A_W07 FILPL2A_W08 FILPL2A_U01 FILPL2A_U06 FILPL2A_U08 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K03
Blok nienauczycielski: animacja kultury z tekstoterapią			
		- instytucje kultury – organizacja, promocja, finansowanie	FILPL2A_W01

		- <i>turystyka kulturowa</i> - <i>realizacja projektów kulturalnych</i> - <i>tekstoterapia kulturowa</i> - <i>terapeutyczny wymiar kultury (arteterapia, filmoterapia)</i> - <i>terapeutyczny wymiar literatury (biblioterapia, trauma studies)</i> - <i>metody animacji kultury</i> - <i>elementy metodyki procesu terapeutycznego</i> - <i>warsztaty pisarskie</i> - <i>warsztaty fotograficzno-filmowe</i> - <i>warsztaty teatralne</i> - <i>praktyka w instytucjach kultury</i>	FILPL2A_W02 FILPL2A_W03 FILPL2A_W04 FILPL2A_W05 FILPL2A_W06 FILPL2A_W07 FILPL2A_W09 FILPL2A_W10 FILPL2A_U02 FILPL2A_U03 FILPL2A_U04 FILPL2A_U06 FILPL2A_U07 FILPL2A_U08 FILPL2A_U09 FILPL2A_U10 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K03 FILPL2A_K04 FILPL2A_K05
PRAKTYKI (wymiar, zasady i forma)	8	nowoczesny polonista: - praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna w szkole ponadpodstawowej w liczbie 15 godz. (1 ECTS); - praktyka zawodowa dydaktyczna z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej: obejmuje ona w sumie 105 godzin zajęć, z czego 45 to praktyka śródroczna, 60 - praktyka ciągła. Praktyka kończy się zaliczeniem z oceną. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela – w trakcie praktyk student zdobywa doświadczenia związane z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontuje nabytą wiedzę z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością pedagogiczną. Praktyki zawodowe są zintegrowane z realizacją zajęć z zakresu dydaktyki przedmiotu nauczania. Praktyki są realizowane w placówkach systemu oświaty.	NAU2_W02 NAU2_W08 NAU2_U01 NAU2_U04 NAU2_U09 NAU2_U11 NAU2_U12 NAU2_K04 FILPL2A_W01 FILPL2A_W03 FILPL2A_W06 FILPL2A_W08 FILPL2A_U01 FILPL2A_U06

	1	– praktyka zawodowa z języka polskiego jako obcego (15 godz. 1 pkt ECTS) – realizowana w Centrum Kultury i Języka Polskiego; kończy się zaliczeniem z oceną	FILPL2A_U07 FILPL2A_U08 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02 FILPL2A_K03 FILPL2A_W06 FILPL2A_U01 FILPL2A_K03 NAU2_W08 NAU2_U04 NAU2_U04 NAU2_K04
	8	animacja kultury z tekstoterapią: praktyka zawodowa w instytucjach kultury bądź mediach ma charakter ciągły (120 godzin); kończy się zaliczeniem z oceną	FILPL2A_W02 FILPL2A_U06 FILPL2A_U07 FILPL2A_U011 FILPL2A_K01 FILPL2A_K02
razem	120		

Studentów obowiązuje szkolenie dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny, w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia.

Studentów obowiązuje szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej (5 godz. dla bloku nauczycielskiego i 4 godz. dla bloku nienauczycielskiego), jeżeli nie zrealizowali go na studiach I stopnia.

14. SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA:

Weryfikacja skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia realizowana jest poprzez: **ocenę karty przedmiotu i weryfikację zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.**

Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na prowadzonym kierunku i uzyskanie efektów kierunkowych (osiągnięcie sylwetki absolwenta).

Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się poprzez:

- 1) proces dyplomowania – poprzez prace dyplomowe weryfikuje się zakładane efekty uczenia się. Oceniane są przez promotora i recenzenta (zgodnie z regulaminem dyplomowania obowiązującym na Wydziale Humanistycznym UJK oraz procedurą dyplomowania);

- 2) praktyki studenckie – efekty uczenia się uzyskiwane przez praktyki studenckie są dopełnieniem koncepcji kształcenia. Weryfikacja efektów następuje zgodnie z regulaminem praktyk na poszczególnych kierunkach;
- 3) wymianę międzynarodową studentów – uzyskiwanie informacji od studentów dotyczącej posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w kontekście pobytu w uczelni partnerskiej;
- 4) osiągnięcia kół naukowych – informacja zwrotna poprzez uzyskiwane recenzje zewnętrzne (publikacje naukowe, wystąpienia na konferencjach, przyznane stypendium Rektora i Ministra EiN);
- 5) badanie losów absolwentów – poprzez uzyskiwanie informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy;
- 6) badanie opinii pracodawców – opiniowanie przez pracodawców programów studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikowania, szczególnie dotyczących kształcenia praktycznego.

Dodatkowo podstawą oceny realizacji efektów uczenia się będą:

- prace etapowe – wykonywane przez studenta w trakcie studiów: kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, projekty. Sposób ich oceny dokonywany jest według instrukcji przygotowanej przez prowadzącego zajęcia;
- egzaminy z przedmiotu – pytania przygotowane do egzaminu odnoszą się do treści opisanych w karcie przedmiotu i omawianych podczas wykładów. Student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny. Formę egzaminu: ustną, pisemną, testową lub praktyczną określa prowadzący wykład i przedstawia w karcie przedmiotu.
 - a) egzamin ustny powinien być przeprowadzany w obecności innych studentów lub pracowników;
 - b) egzamin pisemny może być organizowany w formie testowej lub opisowej. Egzamin przeprowadza się w sali dydaktycznej, w której jest możliwe właściwe rozlokowanie studentów, zapewniające komfort pracy i jej samodzielność;
 - c) zaliczenie/ zaliczenie z oceną – prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia w sposób opisowy ocenę otrzymaną przez studenta na zaliczeniu.

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu.

Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w Wirtualnej Uczelni oraz w kartach okresowych osiągnięć studenta, które – po podpisaniu przez dziekana – archiwizowane są w teczkach poszczególnych studentów w dziekanacie WH.

W bloku nauczycielskim – zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 25.07.2019 w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela – weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się dokonywać się będzie z zastosowaniem zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności albo kompetencji społecznych, których dotyczą poszczególne efekty. Osiągnięte efekty uczenia się w kategorii wiedzy będą weryfikowane za pomocą egzaminów pisemnych w formie zadań otwartych lub zamkniętych lub egzaminów ustnych, a także w oparciu o analizę opracowanych konspektów i obserwację ich praktycznej realizacji. Egzaminy (pisemne lub ustne) będą ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień i nie może ograniczać się do znajomości faktów. Egzaminy ustne będą w szczególności służyły sprawdzeniu poziomu zrozumienia zagadnienia, umiejętności analizy i syntezy informacji oraz

rozwiązywania problemów. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności będzie się odbywała poprzez bezpośrednią obserwację studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego (dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego) wynikającego z roli nauczyciela.